

Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету»

Погоджено

Ректор
Мукачівського державного
університету

Гетяна Щербан

« 27 » 12 2022р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП
«Гуманітарно-педагогічний фаховий
коледж Мукачівського державного
університету»

Іван КУШНІР

« 27 » 12 2022р.

Введено в дію наказом
№ 127-08/д від « 30 » 12 2022р.

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ

Відокремленого структурного підрозділу
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету»
на 2023-2028 роки

Ухвалено конференцією трудового
колективу ВСП «Гуманітарно-
педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного
університету»
Протокол № 6 від 27.12.2022 р.

Мукачево – 2022

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Сучасні суспільні зміни, спричинені глобалізацією та інтеграцією в Європейське і світове співтовариство, торкнулися кожного закладу вищої освіти в Україні. Серед низки історичних викликів, перед якими постав і наш Відокремлений структурний підрозділ «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (далі – Коледж), – реформування освіти в контексті ринкових відносин; фундаментальні зміни місця й ролі гуманітарно-педагогічних фахових коледжів у сучасному соціумі; зростання конкуренції на регіональному, загальнонаціональному та світовому рівнях; скорочення попиту на ринку праці; зменшення чисельності випускників закладів загальної середньої освіти та зниження рівня якості їхніх знань тощо. Успішне розв'язання завдань розвитку особистості, суспільства, нації та держави, визначених Національною доктриною розвитку освіти, збереження та зміцнення статусу Коледжу на регіональному та національному рівнях передбачає з'ясування його місії, окреслення пріоритетних завдань і механізмів їх реалізації в новому соціокультурному контексті.

В Україні на сучасних законодавчих засадах функціонує досить розвинена та розгалужена національна модель освіти, яка за багатьма кількісними та якісними показниками не поступається рівню розвинених країн світу і є конкурентоспроможною в європейському освітньому просторі.

Швидкість, з якою змінюються соціальні вимоги, вимагає нових інструментів для планування, аналізу, управління та оцінки системи педагогічної освіти. Акцент переноситься з традиційного навчання, як трансляції інформації, на учіння, в процесі якого викладач формує в здобувачів освіти ключові компетенції.

Лише спільна продуктивна діяльність викладача та здобувача освіти може забезпечити максимальне задоволення індивідуальних інтересів суб'єктів, сприяти розвитку мотиваційно-сміслової сфери діяльності особи, створити умови для вдосконалення кожного з індивідів.

XXI століття – це час переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства, у якому якість людського потенціалу, рівень освіченості і культури всього населення набувають вирішального значення для економічного і соціального поступу країни. Інтеграція і глобалізація соціальних, економічних і культурних процесів, які

відбуваються у світі, перспективи розвитку української держави на найближчі два десятиліття вимагають глибокого оновлення системи освіти, зумовлюють її випереджувальний характер. Реалізація стратегічних напрямів розвитку освіти передбачає розвиток і вдосконалення діяльності навчальних закладів всіх ланок освіти, в тому числі закладів фахової передвищої освіти. Розроблення Концепції розвитку Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (далі – Концепції) спричинене необхідністю розв’язання завдань, що постали перед закладом в контексті загальнодержавних процесів реформування системи освіти, піднесення її рівня до вимог європейських стандартів та забезпечення рівного доступу громадян до здобуття якісної освіти.

Концепція розвитку Коледжу на 2023-2028 роки (далі – Концепція) є документом, що визначає основні вектори системного й цілеспрямованого розвитку Коледжу на найближчі п’ять років і є логічним продовженням Концепції стратегічного розвитку Гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету попередніх років.

Метою Концепції є визначення організаційних засад та пріоритетних напрямів, принципів, завдань і механізмів розвитку Коледжу у відповідності до сучасних стратегічних завдань реформування системи освіти.

Основними завданнями Коцепції є:

- створення освітньої моделі закладу освіти, яка забезпечить наступність загальної середньої і професійної педагогічної освіти, неперервність освіти та втілить новітні підходи до функціонування закладів освіти з підготовки молодших спеціалістів, фахових молодших бакалаврів, молодших бакалаврів, зумовлені євроінтеграційними процесами в освіті;

- визначення мети і завдань розвитку закладу, забезпечення їх відповідності стратегічним напрямкам розвитку освіти в Україні;

- спрямування роботи всіх структурних підрозділів навчального закладу на підвищення якості освіти до рівня європейських стандартів, координування діяльності різних структурних одиниць коледжу;

- окреслення пріоритетних напрямів модернізації змісту освіти в закладі фахової передвищої освіти, забезпечення реалізації компетентнісного підходу в процесі підготовки майбутніх педагогів та філологів;

- утвердження основних напрямів вдосконалення освітнього процесу, а саме: впровадження особистісно-орієнтованого підходу, інтерактивних освітніх технологій, диференціація та індивідуалізація навчання;

- сприяння розвитку безперервної освіти та професійного навчання особистості упродовж життя;

- поліпшення системи стимулювання професійного зростання викладачів коледжу, створення умов для розвитку професійної творчості, запровадження педагогічних інновацій;

- оптимізація системи організаційно-комунікаційної взаємодії Коледжу із зовнішніми стейкхолдерами з урахуванням пріоритетів підготовки конкурентоспроможних фахівців, затребуваних на ринку праці;

- визначення пріоритетних напрямів модернізації управління освітнім закладом.

Концепція заснована на таких **принципах**: особистісна орієнтованість освіти, пріоритет національних та загальнолюдських цінностей, рівний доступ до якісної освіти і навчання, науковість, об'єктивність, системність, професіоналізм, неперервність, наступність.

Вихідні положення Концепції розвитку навчального закладу ґрунтуються на засадах реалізації положень таких нормативно-правових документів: Конституції України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про фахову передвищу освіту»; Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні»; Національної доктрини розвитку освіти в Україні у XXI столітті; Статуту Мукачівського державного університету; Стратегічного плану розвитку Мукачівського державного університету на 2020-2025 навчальні роки; Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету»; інших законодавчих актів і нормативних документів, які регулюють суспільні відносини в системі освіти.

Основні концептуальні засади напрацьовувалися колективно в поточній діяльності навчального закладу, яка дає підстави визначити напрямок спрямований на зміцнення досягнутих позицій, логічне продовження реформи освітньої діяльності.

Реалізація Концепції передбачає впровадження системних змін в освітній процес закладу, що сприятиме поступовому піднесенню якості освітніх послуг, забезпечуватиме перетворення Коледжу на навчальний заклад нової генерації.

II. МЕТА Й ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Метою діяльності Коледжу є формування на основі національних надбань світового значення та усталених європейських традицій педагога та філолога ХХІ століття, здатного здійснювати професійні функції на демократичних та гуманістичних засадах, реалізовувати освітню політику як пріоритетну в державі, забезпечувати розвиток особистості, задоволення її освітніх і духовно-культурних потреб, конкурентоспроможність на ринку праці.

Реалізація визначеної мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- реалізація права громадян на освіту, створення умов для рівного доступу молоді (незалежно від місця проживання, соціального статусу тощо) до здобуття якісної фахової передвищої та вищої освіти;

- виховання здобувачів освіти на основі культурно-історичних традицій українського народу, формування у підростаючого покоління високої патріотичної свідомості, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків, поваги до державних символів України, державних святинь, української мови і культури, формування культури міжетнічних відносин;

- виховання майбутнього фахівця як вільної, демократичної, моральної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;

- піднесення рівня якості освітніх послуг до вимог європейських стандартів, активна участь навчального закладу в реалізації ініціатив освітніх реформ;

- модернізація змісту, форм, методів і засобів навчання, впровадження наукоємних технологій, педагогічних інновацій;

- ефективне використання інформаційних, зокрема мультимедійних та електронних засобів навчання, створення мережі інформаційного забезпечення навчального процесу, запровадження інтерактивних методів навчання;

- забезпечення особистісно-зорієнтованої підготовки майбутнього фахівця, який своїм змістом і методикою закладає базові основи культури особистості, гармонізує

загальнокультурні, психолого-педагогічні та методичні знання, вміння, створює умови для персоніфікованої педагогічної освіти;

- формування у майбутніх фахівців цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;

- забезпечення умов для життєвого і професійного самовизначення кожного здобувача освіти, його самореалізації в професійному, особистісному плані, а також в інтересах суспільства, держави; формування готовності до свідомого оволодіння майбутньою професією, виховання любові до праці;

- формування у здобувачів освіти потреби і здатності навчатися упродовж всього життя, вироблення умінь самостійного пошуку знань, їх творчого застосування для вирішення конкретних життєвих ситуацій і виконання професійних функцій;

- стимулювання у молоді прагнення до здорового способу життя;

- створення умов для розвитку обдарованої молоді, виявлення індивідуальних здібностей і задатків кожного здобувача освіти, задоволення особистісних інтересів і потреб;

- активізація науково-дослідної діяльності викладачів та здобувачів освіти, спрямованої на вирішення актуальних освітніх завдань, заохочення участі у міжнародних, загальнодержавних та регіональних наукових проектах, конференціях та програмах;

- зміцнення демократичних засад функціонування закладу, розвиток самоврядування здобувачів освіти, залучення в установленому порядку здобувачів освіти до участі у вирішенні актуальних питань організації освітнього процесу;

- модернізація матеріально-технічної та навчально-методичної бази Коледжу;

- відкриття нових спеціальностей, які відповідають потребам держави, особистості та суспільства;

- поєднання колегіальності із персональною відповідальністю за доручену справу, підвищення ефективності роботи Педагогічних Рад, дирекції, відділень, предметних (циклових) комісій всебічно розвивати самоврядування;

- передбачення систематичної звітності про роботу та контроль за прийнятими рішеннями на рівні дирекції і відділень, регулярних звітів керівників структурних підрозділів про свою роботу на нарадах при директорові, Педагогічній та методичній Радах;

- удосконалення вертикальної управлінської структури (дирекція – відділення – предметні (циклові) комісії);

- підвищення ролі предметних (циклових) комісій, активізація їх інноваційної навчальної й наукової роботи;

- відкриття нових відділень які відповідали б новим спеціальностям;

- розробка об'єктивних критеріїв оцінювання якості навчального процесу та здійснення на їх основі із залученням органів самоврядування здобувачів освіти, батьків, громадськості, моніторингу ефективності діяльності навчального закладу.

III. Структура навчального закладу

Відокремлений структурний підрозділ «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» – акредитований навчальний заклад, який здійснює підготовку фахівців за спеціальностями освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста (останній випуск 2023 р.), освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, з одночасним завершенням здобуття повної загальної середньої освіти, ступеня освіти молодшого бакалавра.

Освітня модель навчального закладу базується на сучасних наукових, теоретичних положеннях філософії, педагогіки, психології, музичного мистецтва, філології та враховує пріоритети державної політики у сфері освіти.

Коледж функціонує як державний заклад, забезпечує високий рівень загальноосвітньої підготовки здобувачів освіти, необхідний для здобуття ними освіти на наступних етапах навчання, активного входження у майбутню професійну діяльність, утвердження у правильності вибору професії, виховує свідомих громадян української держави.

Структурні підрозділи Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» створюються і функціонують відповідно до чинного законодавства.

Для організації підготовки фахівців за різними напрямками та спеціальностями у закладі як структурні підрозділи виокремлюються відділення та предметні (циклові) комісії викладачів споріднених предметів та дисциплін. **Відділення** – основний організаційний і навчально-науковий структурний підрозділ коледжу, що забезпечує підготовку фахівців за відповідною спеціальністю.

В коледжі функціонує три відділення, на яких здійснюється підготовка фахівців галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на основі БЗСО за такими спеціальностями:

дошкільне відділення, спеціальність 012 Дошкільна освіта освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст (останній випуск 2023 р.), освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр;

шкільне відділення, спеціальність 013 Початкова освіта освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст (останній випуск 2023 р.), освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр;

музичне відділення, спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст (останній випуск 2023 р.), освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр;

В коледжі також функціонує відділення, на якому здійснюється підготовка фахівців галузі знань 03 Гуманітарні науки освітнього ступеня молодший бакалавр на основі повної загальної середньої освіти, спеціальність 035 «Філологія» (спеціалізація 035.01 «Українська мова та література»).

Здобувачам освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр надається можливість впродовж першого і частково другого курсу навчання отримати повну загальну середню освіту одночасно із здобуттям професійної освіти за відповідною спеціальністю.

Домінантою в діяльності закладу є набуття майбутніми фахівцями життєвої і соціальної компетентностей. Тому в процесі загальноосвітньої та професійної підготовки основна увага спрямовується на формування цінностей, необхідних громадянину демократичної держави, на інтелектуальний, моральний, фізичний, художньо-естетичний розвиток студентів. Діяльність закладу сприяє саморозвитку і

самореалізації особистості майбутнього фахівця, становленню його як творця і проектувальника власного життя.

Предметні (циклові) комісії викладачів є базовими структурними підрозділами, що створюються рішенням дирекції коледжу і здійснюють освітню і методичну діяльність з однієї або споріднених навчальних дисциплін. Очолює роботу предметної (циклової) комісії голова циклової комісії. Викладачі, які входять до складу предметних (циклових) комісій, здійснюють викладання загальноосвітніх предметів та дисциплін професійної підготовки, виконують обов'язки керівників академічних груп.

Для забезпечення освітнього процесу необхідними навчальними, методичними, інформаційними, матеріальними та іншими ресурсами в структурі коледжу виділяють навчальні кабінети, індивідуальні музичні кабінети, лабораторії та майстерні, а також бібліотека, читальний зал, спортивний зал, конференційна та актові зали.

Унаслідок впровадження в закладі освіти заходів, спрямованих на оптимізацію переліку спеціальностей і галузей підготовки фахівців, його урізноманітнення, розширення (звуження), спричиненого комплексним врахуванням умов соціально-економічної ситуації регіону, запитів регіонального ринку, концептуальних засад реформування вищої освіти в Україні та пріоритетних напрямів розвитку коледжу, в його структурі можуть відбуватися зміни: відкриття (закриття) відділень, предметних (циклових) комісій. При цьому пріоритетними лишають завдання забезпечення високої якості освітніх послуг та рівний доступ молоді до здобуття якісної освіти.

IV. Зміст освіти

Модернізація змісту освіти в Коледжі ґрунтується на використанні позитивних надбань української і зарубіжної педагогіки, результатів новітніх наукових психолого-педагогічних досліджень і передбачає врахування таких пріоритетів:

- створення умов для різнобічного розвитку особистості, індивідуалізації та диференціації навчання;
- перехід до особистісно-орієнтованих педагогічних технологій;
- виховання особистісних якостей громадянина-патріота України;
- формування життєвої, фахової, соціальної, комунікативної і комп'ютерної компетентностей здобувачів освіти;
- гуманізація та гуманітаризація змісту навчання;

- комплексна реалізація оздоровчої функції освіти;
- забезпечення наступності змісту та координації навчально-виховної діяльності з загальної середньої та професійної підготовки.

Методологічною основою визначення змісту освіти є загальнолюдські і національні цінності. Зміст визначається на засадах його фундаменталізації, науковості і системності знань, їх цінності для соціального становлення людини, гуманізації і демократизації освіти, ідеї полікультурності, взаємоповаги між націями і народами, світського характеру навчального закладу, ствердження виключної ролі освіти та педагогічної діяльності в розвитку сучасного суспільства.

У доборі змісту враховується його доступність, науковість, наступність і перспективність, практичне значення, можливості для загальнокультурного, наукового, технологічного розвитку особистості, індивідуалізації навчання. Зміст освіти детермінований українознавчим спрямуванням, що забезпечується вивченням в коледжі таких загальноосвітніх предметів, як українська мова, українська література, історія України, географія, а також висвітленням українознавчого матеріалу у змісті інших навчальних предметів; характеризується професійно-педагогічним спрямуванням, що забезпечує професійне становлення особистості ще на етапі вивчення предметів загальноосвітнього циклу.

Принциповими підходами в оновленні змісту освіти є формування у здобувачів освіти умінь знаходити, переробляти інформацію, одержану з різних джерел, в тому числі й з глобальних і локальних інформаційних мереж з різноманітними базами даних, застосовувати її для індивідуального розвитку та самовдосконалення.

Особлива увага звертається на збереження у змісті освіти базового ядра – найбільш цінної і незамінної для освіченості і розвитку людини його складової, яка базується на науковій, художній, технічній картинах світу та на морально-естетичних цінностях.

Зміст загальної середньої освіти в коледжі забезпечує реалізацію вимог Державних стандартів загальної середньої освіти та норм типового навчального плану, розробленого і затвердженого Міністерством освіти і науки України для закладів фахової передвищої освіти.

Мовно-літературна освітня галузь базується на ствердженні виключної ролі української мови, яка виявляється у чотирьох взаємопов'язаних аспектах: як навчальний

предмет, як основний засіб комунікації і одержання знань з інших сфер пізнання, як засіб трансформації одержаної студентом інформації в особистісну систему знань, умінь, переконань, як засіб розвитку і самовираження особистості здобувача освіти, утвердження його в суспільстві.

Важливим змістовим компонентом освіти є обов'язкове засвоєння студентами іноземної мови на рівні практичного оволодіння, що створює можливості для налагодження ефективної комунікації, залучення до надбань світової культури.

Природознавча освітня галузь реалізується через вивчення фізики, хімії, біології, географії, астрономії та шляхом їх інтеграції на певних етапах навчання і передбачає посилення практичної спрямованості відповідного змісту, сприяння розкриттю ролі людини у пізнанні природи, цілісності її сприйняття, розумінню значення сучасних технологій і виробництв з позиції екологічного мислення.

Пріоритети у навчанні математичної освітньої галузі надаються формуванню у здобувачів освіти уявлення про сутність математичного знання, ознайомленню з ідеями і методами математики, її роллю у пізнанні і перетворенні дійсності, забезпеченню оволодіння системою математичних знань і умінь, необхідних для успішного вивчення інших освітніх галузей.

Опанування здобувачами освіти комп'ютерної грамотності та інформатизація освіти спрямовується на забезпечення їх успішної адаптація в інформаційному суспільстві. До складу загальноосвітніх предметів входить інформатика, вивчення якої забезпечує обов'язкове володіння здобувачами освіти комп'ютером на рівні користувача, набуття ними навичок використання комп'ютерних технологій для збору і обробки інформації. Інформатизація освіти передбачає широке застосування цифрових освітніх засобів у процесі вивчення всіх навчальних предметів, запровадження їх ресурсного програмного забезпечення.

Відображення ідей культури фізичного і психічного здоров'я, цінності здорового способу життя у змісті різних предметів забезпечує втілення комплексного підходу до реалізації оздоровчої функції закладу, зумовлює піднесення оздоровчої функції виховання; забезпечення диференційованого підходу до вирішення його завдань; посилення мотиваційного компоненту виховання здорового способу життя; формування у здобувачів освіти свідомого бережливого ставлення до свого здоров'я і здоров'я інших

як найвищої цінності. Виключення зі змісту навчання несуттєвої інформації сприяє зняттю перевантаження пам'яті здобувачів освіти і зниженню статичного навантаження м'язів.

Художньо-естетична освіта має на меті розвиток світоглядних уявлень здобувачів освіти, зокрема, естетичного ставлення до дійсності та особистісно ціннісного ставлення до мистецтва; здатності до сприймання, розуміння і створення художніх образів, формування потреб в художньо-творчій самореалізації і духовному самовдосконаленні. У процесі навчання здобувачі освіти мають прилучатися до образних мов різних видів мистецтв; розмаїття жанрів і стилів українського та зарубіжного мистецтва, пізнавати своєрідність вітчизняної художньої культури в контексті світових культуротворчих процесів.

Трудова підготовка забезпечує ознайомлення здобувачів освіти з основами сучасного виробництва, основними технологічними процесами, основами технічної творчості, дизайну, декоративно-ужиткового мистецтва; набуття навичок роботи знаряддями праці різних рівнів складності (від ручних до автоматизованих, в т.ч. комп'ютерною технікою); формування технолого-конструкторських, економічних, екологічних знань і вмінь. Вона сприяє професійному самовизначенню здобувачів освіти, формуванню в них якостей, необхідних для трудової діяльності і подальшого їх навчання та професійного удосконалення.

Зміст професійної освіти визначається відповідно до вимог галузевих стандартів фахової передвищої та вищої освіти і включає соціально-гуманітарну, науково-природничу, інформаційно-технологічну, психолого-педагогічну, методичну та практичну підготовку.

Зміст соціально-гуманітарної підготовки передбачає поглиблення та професіоналізацію мовної, філософської, політологічної, культурологічної, соціологічної, правознавчої, економічної, фізкультурно-оздоровчої освіти та її професійно-педагогічне спрямування.

Науково-природничу підготовку включає вивчення дисциплін, які забезпечують формування у майбутніх фахівців наукової картини світу, становлення наукового мислення, розвиток системних уявлень про об'єктивні умови професійної діяльності.

Інформаційно-технологічна підготовка спрямована на оволодіння основами інформатики, новітніх інформаційних технологій та методик їх застосування у навчальному процесі і здійснюється протягом усього періоду навчання.

Психолого-педагогічна підготовка забезпечує формування теоретичних основ майбутньої професійної діяльності, що включають знання дидактики, теорії виховання, історії педагогіки, загальної психології, педагогічної і вікової психології, основ педагогічної майстерності та інших навчальних дисциплін, які визначаються з урахуванням особливостей спеціальностей та галузей знань.

Методична підготовка передбачає вивчення методик викладання навчальних предметів, дисциплін та методик проведення позашкільної і позакласної роботи в закладах загальної середньої освіти різних ступенів чи методик навчання та виховання здобувачів освіти (з урахуванням спеціальності). Вона забезпечується також шляхом вивчення психолого-педагогічних дисциплін, проходження навчальних, виробничих (педагогічних) практик, а також шляхом методичної спрямованості викладання фундаментальних навчальних дисциплін. Методична підготовка є наскрізною і здійснюється протягом усього періоду навчання з урахуванням особливостей спеціальностей.

Практична підготовка передбачає проходження навчальних та виробничих (педагогічних) практик. Виробнича (педагогічна) практика здобувачів освіти на випускних курсах проводиться на відповідних базах практики, а також за місцем майбутнього працевлаштування випускників (по можливості). Форми, тривалість і терміни проведення практик визначаються для освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст (останній випуск 2023 р.) галузевими стандартами вищої педагогічної освіти.

З метою забезпечення системності у вивченні навчальних дисциплін, уникнення дублювання навчального матеріалу, зміцнення міжпредметних зв'язків, єдності теоретичної і практичної підготовки, професійна підготовка здійснюється шляхом впровадження інтегрованих навчальних дисциплін, та поступового переходу до модульного структурування змісту навчального матеріалу.

V. Освітній процес

Організація освітнього процесу в коледжі відбувається відповідно до вимог чинного законодавства і регламентується Положенням про організацію навчального процесу у закладах освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України, Статутом університету та Положенням про Коледж іншими нормативними документами.

Удосконалення організації навчального процесу у закладі освіти здійснюється на засадах гуманності, особистісно-орієнтованої педагогіки, розвитку і саморозвитку здобувачів освіти та передбачає:

- впровадження модульно-рейтингової системи навчання;
- використання інформаційно-комп'ютерних технологій, інтерактивних методів навчання і мультимедійних засобів;
- індивідуалізацію освітнього процесу та посилення ролі самостійної роботи здобувачів освіти;
- застосування діагностичних і стимулюючих форм контролю і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у різних видах навчальної діяльності;
- впровадження електронних засобів навчання (підручників, посібників, каталогів, словників тощо), комп'ютерних навчальних програм;
- технічну і технологічну модернізацію навчальних лабораторій та засобів навчання;
- використання сучасних систем контролю якості знань здобувачів освіти та проведення моніторингу якості освіти.

Коледж працює в режимі 5-денного робочого тижня. Структура навчального року, режим навчальних занять та інших форм роботи визначаються Коледжем відповідно до вимог законодавства у сфері загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти на основі навчальних планів та робочих навчальних планів.

В основу діяльності Коледжу покладена особистісно-орієнтована модель організації навчання. Її сутнісними ознаками є навчання і виховання особистості на засадах індивідуалізації, створення умов для саморозвитку і самоосвіти, осмисленого визначення своїх можливостей, життєвих цілей, стимулювання прагнення до самореалізації у сфері професійної діяльності. Особистісно-зорієнтована освіта передбачає налагодження взаємодії викладача та студента на засадах взаєморозуміння

та взаємоповаги, вимагає психологізації освітнього процесу з опорою на надійну діагностичну основу. Ефективність навчання обумовлюється створенням ситуації успіху, здійсненням самоаналізу, самооцінки та самопізнання.

В умовах розвитку закладу освіти особливого значення набувають принципи диференціації та індивідуалізації навчання. Педагогічна система створюється на засадах врахування освітніх потреб, можливостей, творчих та професійних здібностей здобувачів освіти, орієнтації на розвиток творчості - творчої активності, творчого мислення, здатності до адекватної діяльності в нових умовах, сприяння розвитку обдарованої молоді закладу освіти.

Зважаючи на те, що навчальний заклад автономний у виборі форм організації освітнього процесу, методів і засобів реалізації змісту освіти, в коледжі поєднуються колективні, групові та індивідуальні форми роботи, серед яких питома вага індивідуалізованих форм займає особливе місце. Обираючи форму і структуру навчальних занять, викладачі керуються їх педагогічною доцільністю та іншими факторами, що зумовлюють результативність освітнього процесу. Широко використовуються в навчанні нові інформаційно-комунікаційні технології.

У коледжі як у закладі фахової передвищої освіти навчальні заняття: будуються з розрахунку 2-4-годинного тижневого навантаження на навчальну дисципліну (2-5 годинне тижневе навантаження з загальноосвітніх дисциплін), що дозволяє оптимально розподілити зміст навчання та навантаження здобувачів освіти.

Поточний контроль за рівнем навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів загальноосвітнього циклу здійснюється на підставі загальних критеріїв і норм оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти. Обов'язковим є тематичний контроль результатів навчання. Форми, зміст і способи проведення підсумкового контролю якості знань визначаються предметними (цикловими) комісіями. Державна підсумкова атестація здобувачів освіти із загальноосвітньої підготовки здійснюється відповідно до нормативних документів, зокрема до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про державну підсумкову атестацію здобувачів освіти з предметів загальноосвітньої підготовки у закладах фахової передвищої освіти, які здійснюють підготовку фахівців на основі базової загальної освіти».

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з дисциплін професійної підготовки здійснюється за дванадцятибальною системою із загальноосвітніх предметів та п'ятибальною з фахових предметів з поступовим переходом до модульно-рейтингової системи, що сприяє підвищенню якості фахової передвищої освіти за рахунок створення умов для систематичної, планомірної роботи здобувачів освіти протягом семестру і постійного контролювання засвоєного теоретичного і практичного матеріалу навчальних дисциплін окремими частинами (модулями). У ході вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань здобувачів освіти. Об'єктом поточного контролю є систематичність і якість роботи здобувачів освіти під час занять, а також виконання завдань з кожного предмету. Підсумковий контроль включає семестрову атестацію у формі заліку чи екзамену відповідно до навчального плану.

VI. Навчальний заклад в системі безперервної освіти

Урахування світових тенденцій розвитку освіти, соціально-економічних, технологічних та соціокультурних змін підносить створення рівних умов для безперервної освіти і навчання протягом життя на рівень пріоритетного напряму розвитку навчального закладу.

Загальна середня освіта є невід'ємною органічною складовою неперервної освіти. Вона є основою соціалізації молодшої людини в суспільстві, фундаментом для подальшої її освіти та трудової діяльності і забезпечує наступність у становленні людини в процесі її переходу від дитинства до дорослого життя.

У Коледжі створюються умови для забезпечення наступності змісту та координації освітньої діяльності на етапі завершення здобуття повної загальної середньої освіти та одержання вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста (останній випуск 2023 р.), одержання фахової передвищої освіти за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра, одержання освіти за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти, освітній ступінь молодший бакалавр, а також підготовки для можливого переходу до навчання за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра, формування у майбутніх фахівців потреби і здатності до самоосвіти впродовж життя.

Наступність між різними ланками освіти забезпечується поглибленням співпраці Коледжу з закладами освіти III–IV рівнів акредитації та науковими установами України та закордону, широким залученням до освітнього процесу і дослідницької роботи в Коледжі науковців, науково-педагогічних працівників, залучення до наукової діяльності студентської обдарованої молоді. Здобуття в Коледжі фахової передвищої освіти є підґрунтям для продовження навчання у закладах вищої освіти.

За умов запровадження двоступеневої системи вищої освіти Коледж орієнтується на функціонування як освітній заклад фахової передвищої освіти, структурний підрозділ Мукачівського державного університету, який надає можливість здобути повну загальну середню освіту відповідно до вимог Державних стандартів загальної середньої освіти та неповну вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти відповідно до вимог Галузевих стандартів фахової передвищої та вищої освіти (за наявності), має для цього необхідну матеріально-технічну базу, науково-методичне та кадрове забезпечення, характеризується високим рівнем якості освітніх послуг. Здобувачі освіти, у рамках ступеневої освіти, мають можливість здобути вищу освіту (бакалавр, магістр) у Мукачівському державному університеті.

VII. Підвищення професійної майстерності викладачів

Підвищення професійної майстерності педагогічних працівників – обов'язкова передумова ефективного розвитку навчального закладу, оскільки зміни в змісті й організації освітнього процесу в Коледжі мають системний, глибинний характер, ставлять нові вимоги до особистості викладача, вимагаючи від нього усвідомлення своєї соціальної відповідальності, постійного особистісного і професійного зростання, вміння досягати нових педагогічних цілей і потребують переосмислення ролі викладача в забезпеченні гармонійного розвитку особистості майбутнього фахівця.

Викладач сучасного закладу фахової передвищої освіти – людина культури і загальнолюдських цінностей, провідник ідей державотворення і демократичних змін.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників спрямовується на вдосконалення їх фахової майстерності відповідно до сучасної філософії освіти в Україні, трансляцію досягнень психолого-педагогічної науки в освітній процес закладу освіти, узагальнення, систематизацію, творче переосмислення цих досягнень, їх

адаптацію до сучасних умов з урахуванням вимог нормативно-інструктивних документів у галузі освіти.

Основним напрямком професійної переорієнтації викладача є перехід від просвітництва до здійснення життєтворчої та культуротворчої місії, від маніпулятивної, авторитарної педагогіки до педагогіки особистісно-зорієнтованої, педагогіки співробітництва.

Важливим стає вміння викладача організувати навчальний процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на розвиток особистості, її підготовку до розв'язання завдань життєтворчості. Педагог не обмежується оцінкою навченості здобувачів освіти, а стимулює їхні особисті досягнення. Викладач Коледжу повинен вміти працювати в умовах вибору педагогічної позиції, технології, підручників, змісту, форм навчання тощо.

Основною формою виявлення рівня кваліфікації викладача є атестація. Посилення її демократичних засад має спонукати педагога до професійного вдосконалення.

Організація підвищення кваліфікації педагогічних кадрів відбувається на засадах діагностико-прогностичного підходу, диференціації та індивідуалізації, стимулювання професійної творчості, вмотивованості навчання. Система методичної роботи Коледжу зорієнтована на надання кожному викладачу широких можливостей для оновлення, удосконалення, поглиблення своєї професійної підготовки в прийнятний для нього спосіб: участь в різних формах методичної роботи в коледжі, в регіоні, проходження стажування чи курсів підвищення кваліфікації, оволодіння інформаційно-комп'ютерними технологіями, самоосвіта.

Співпраця Коледжу з закладами вищої освіти III – IV рівнів акредитації, з закордонними навчальними закладами створює умови для підвищення науково-теоретичного та методичного рівня підготовки викладачів коледжу через стажування, участь у науково-практичних конференціях, навчання в аспірантурі.

Коледж спрямовує зусилля на підтримку новаторських пошуків педагогічних працівників, посилення їх відповідальності за якість професійної діяльності. Система рейтингової оцінки діяльності викладачів, різних видів стимулювання забезпечує підвищення зацікавленості в удосконаленні фахової майстерності та участі в науково-дослідній роботі.

VIII. Управління навчальним закладом

Управління коледжу є державно-громадським. Існуюча модель управління відповідає сучасним вимогам демократичності, передбачає розширення впливу громадської думки на прийняття адекватних управлінських рішень, динамічне реагування на потреби суспільства, перерозподіл функцій між державним управлінням та органами самоврядування.

Основними шляхами модернізації управління коледжу є:

- посилення ролі органів громадського самоврядування;
- активізація участі професійних і громадських організацій у навчально-виховній, науково-методичній, господарській діяльності коледжу, прогнозуванні його розвитку, оцінювання якості освітніх послуг;
- всебічна підтримка та сприяння активній діяльності батьківських комітетів, опікунських рад, меценатів, громадських організацій, фондів, засобів масової інформації, залучення їх до розроблення та виконання рішень у галузі освіти, розширення ролі студентського самоврядування в освітньому процесі;
- поєднання державного і громадського контролю, упровадження нової етики управлінської діяльності, що ґрунтується на принципах взаємоповаги і позитивної мотивації;
- виконання управлінських функцій з урахуванням прогресивних здобутків сучасної науки управління, педагогічного менеджменту, досвіду ефективного управління в освітянській та інших галузях суспільного життя та виробництва;
- відкритість процесу розроблення управлінських рішень, їх експертизи, апробації та затвердження;
- створення в Коледжі системи моніторингу ефективності управлінських рішень, їх впливу на якість освітніх послуг, організація проведення експериментальної перевірки та експертизи освітніх інновацій із залученням громадськості;
- впровадження новітніх інформативно-управлінських і комп'ютерних технологій.

Організаційна структура управління коледжу створюється і функціонує відповідно до вимог чинного законодавства.

Коледж заснований як структурний підрозділ без права юридичної особи і підпорядкований Мукачівському державному університету.

Безпосередньо управління коледжу здійснює директор та органи громадського самоврядування. Директор обирається загальними зборами трудового колективу з числа досвідчених і авторитетних фахівців-педагогів, які є громадянами України, вільно володіють українською мовою, мають вищу освіту, стаж педагогічної роботи у закладі вищої освіти педагогічного профілю не менше ніж п'ять років, відповідну підготовку до управлінської діяльності, високі моральні якості особистості та організаторські здібності.

Для забезпечення державно-громадського управління в закладі освіти створені органи громадського самоврядування. Вищим органом громадського самоврядування в Коледжі є загальні збори трудового колективу. Колегіальним органом управління навчальним закладом є педагогічна рада. Робочими органами є адміністративна рада, методична рада, приймальна комісія.

Керівництво відділеннями здійснюють завідувачі, предметними (цикловими) комісіями – голови. Науково-методичну роботу здійснюють предметні (циклові) комісії, діяльність яких координується з урахуванням потреб і завдань Коледжу.

З метою демократизації управління та встановлення зворотного зв'язку для коригування управлінських рішень у закладі діють колективні органи самоврядування здобувачів освіти: загальні студентські збори, студентська рада, старостат, батьківські збори, повноваження яких визначаються Положенням коледжу.

Органи самоврядування є дієвим засобом формування громадської думки і ефективним способом демократизації управління. Взаємодія управлінських структур і органів самоврядування сприяє процесам діалогізації взаємин, узгодженості внутрішніх мотивів із зовнішніми вимогами. Акцент діяльності директора зміщується на удосконалення особистої діяльності і створення умов для самоорганізації діяльності студентів, викладачів, адміністрації, здійснюється перехід від домінуючого оперативного до стратегічного цільового управління через узгодження власних функцій з функціями усіх суб'єктів освітнього процесу.

Діяльність організаційних структур на всіх рівнях управління Коледжу має рефлексивний характер завдяки впровадженню моніторингового супроводу управління. Моніторинг якості освіти в закладі проводиться за участю викладацького колективу,

здобувачів освіти, батьків, представників громадських організацій. У здійсненні моніторингу значна роль належить психологічній службі Коледжу.

Ефективність системи управління встановлюється шляхом комплексного оцінювання діяльності коледжу, хід та результати якого оприлюднюються.

ІХ. Умови реалізації Концепції

Умовами реалізації Концепції є:

- забезпечення рівного доступу громадян до якісної фахової передвищої та вищої освіти;
- піднесення престижу педагогічної і наукової праці, підвищення соціального статусу педагогів, філологів;
- створення позитивного іміджу навчального закладу, популяризація його діяльності через засоби масової інформації;
- налагодження партнерських зв'язків коледжу з роботодавцями, їх участь у формуванні змісту освіти та забезпеченні належної професійно-практичної підготовки молоді;
- забезпечення соціального захисту усіх учасників освітнього процесу; створення умов для здобуття якісної освіти дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, інвалідами;
- інформатизація та комп'ютеризація освітнього процесу;
- застосування об'єктивних методів оцінювання здібностей здобувачів освіти, індивідуалізація їх навчання;
- оновлення змісту і методичного забезпечення освітнього процесу відповідно до вимог сьогодення, індивідуалізація та диференціація навчання обдарованої молоді;
- забезпечення конкурентоспроможності та мобільності випускників коледжу на ринку праці, вчасне реагування на демографічні та соціально-економічні зміни;
- інтеграція закладів вищої освіти різних рівнів акредитації, наукових установ та підприємств, упровадження гнучких освітніх програм та інформаційних технологій навчання відповідно до вимог освітніх реформ;
- реалізація міжнародних освітніх проєктів та участь у міжнародних освітніх програмах;

- створення ефективної системи підготовки і перепідготовки педагогічних і науково-педагогічних кадрів, їх атестації та професійного удосконалення;
- посилення наукового потенціалу педагогічних кадрів;
- модернізація навчально-лабораторної бази і розвиток соціальної інфраструктури закладу;
- створення єдиного електронного інформаційно-комунікаційного середовища Коледжу;
- моніторинг якості системи освіти Коледжу;
- розширення галузей підготовки фахових молодших бакалаврів та молодших бакалаврів;
- підвищення ефективності використання фінансових та матеріально-технічних ресурсів, які залучаються для забезпечення діяльності коледжу, шляхом здійснення об'єктивного контролю у рамках «економічність-ефективність-результативність».

Х. Розвиток міжнародного партнерства

Мета:

– активізація і розширення міжнародної наукової співпраці Коледжу, імплементація в Коледжі інноваційних методів організації навчального процесу та наукових досліджень, створення можливостей і засад для експорту своїх освітніх послуг та наукових результатів.

Завдання:

- проводити моніторинг стану і потенційних можливостей міжнародної співпраці в структурних підрозділах Коледжу (на відділеннях, предметних (циклових) комісіях);
- збільшити кількість міжнародних угод, забезпечуючи результативність їхньої реалізації;
- удосконалювати зміст освітніх програм через запровадження передового світового педагогічного досвіду та освітніх технологій;
- вивчити та запровадити міжнародний досвід щодо тьюторської підтримки самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти;
- продовжити роботу курсів удосконалення рівня мовної підготовки (англійської мови) науково-педагогічних працівників Коледжу;

- створити й упровадити в освітній процес спільні із зарубіжними освітніми закладами-партнерами навчальні програми;
- сприяти створенню міжнародних науково-дослідних колективів для проведення спільних наукових досліджень з фундаментальних чи прикладних проблем, підготовка й видання монографій та підручників за результатами цих досліджень;
- активізувати публікації науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових виданнях;
- сприяти участі науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти у конкурсах на здобуття міжнародних грантів для виконання освітніх програм та програм наукових досліджень;
- ширше залучати здобувачів освіти до різних форм міжнародної наукової діяльності;
- сприяти участі науково-педагогічних працівників Коледжу в міжнародних проєктах академічних обмінів викладачами й ученими, на курсах підвищення кваліфікації та стажування для педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- продовжити практику залучення провідних науково-педагогічних та наукових працівників зарубіжних вищих навчальних закладів до проведення лекцій, тренінгів, семінарів тощо;
- інтенсифікувати інформаційно-рекламну діяльність для удосконалення міжнародного іміджу Коледжу;
- проводити маркетингові дослідження європейського та світового ринку з метою пошуку ефективних механізмів експорту власних освітніх і наукових послуг.

XI. Удосконалення інформаційного забезпечення освітнього процесу та розширення інноваційної діяльності Коледжу

Мета:

- удосконалення системи інформаційно-аналітичного забезпечення освітнього процесу, управління Коледжем; уведення інноваційної гнучкої технології планування та організації освітнього процесу, орієнтованої на індивідуалізацію навчання та стимулювання творчої активності здобувачів освіти.

Завдання:

- модернізувати освітню ІКТ-політику Коледжу;
- сформулювати принципи створення Банку web-ресурсів Коледжу, реалізації методологічного та технологічного супроводу створення електронних підручників,

навчальних посібників, конспектів лекцій та їх упровадження в освітній процес, формування та ведення реєстру науково-методичного забезпечення освітнього процесу в електронному форматі;

– активно використовувати в навчальних корпусах Коледжу сучасні технології бездротового доступу (Wi-Fi) до мережі Інтернет для забезпечення можливості використання в освітньому процесі та науковій діяльності різноманітної комп'ютерної техніки;

– удосконалити систему електронного документообігу, автоматизації управління освітнім процесом в Коледжі;

– забезпечити повноцінне використання електронних систем управління в організаційному забезпеченні освітнього процесу відділень;

– удосконалити систему змішаного навчання, особливо для осіб із обмеженими можливостями та дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні, та забезпечити на їхній основі ефективно впровадження й використання ІКТ на всіх освітніх рівнях різних форм навчання;

– сприяти впровадженню в освітній процес інноваційних технологій та методів навчання;

– створити умови для впровадження у Коледжі інноваційної інфраструктури організації наукових досліджень та інтеграції освітньої й наукової діяльності;

ХІІ. Удосконалення виховної роботи в Коледжі

Мета

– виховання високоосвіченої, національно свідомої й соціально активної людини, яка є носієм кращих надбань вітчизняної та світової культур і здатна до самовдосконалення.

Завдання:

– поліпшити організаційно-методичне забезпечення виховного процесу шляхом вивчення, узагальнення та впровадження кращих надбань вітчизняного та міжнародного досвіду організації виховної роботи в процес формування активної громадянської позиції особистості;

– удосконалити Концепцію національно-патріотичного виховання молоді закладу освіти;

– забезпечити умови для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних та особистих інтересів, розширивши мережу творчих об'єднань здобувачів освіти за інтересами;

– унеможливити уніфікацію освіти й підготовку «усередненого» вихованця, забезпечити зростання нової генерації фахівців – високоосвічених, соціально активних і глибоко духовних;

– виховувати правову культуру, повагу до Конституції, законодавства України, державної символіки;

- формувати соціальну активність та відповідальність особистості через залучення вихованців до процесів державотворення, реформування соціальних стосунків;
- формувати культуру мислення та мовленнєву культуру, яка ґрунтується на знаннях чинних норм української мови;
- виховувати в здобувачів освіти внутрішню потребу в суспільно корисній праці, формуючи мотиваційну структуру праці;
- плекати валеологічну та екологічну культуру;
- культивувати кращі риси української ментальності: доброчинність, милосердя, співпереживання, толерантність, працелюбність, любов до рідної землі, до сім'ї, глибокий зв'язок з природою;
- забезпечити повноцінний розвиток здобувачів освіти, охорону й зміцнення їхнього фізичного, психічного та духовного здоров'я;
- ширше залучати молодь закладу освіти до участі в доброчинних акціях, розвивати волонтерський рух;
- спонукати вихованців до активної протидії правопорушенням та антигромадській діяльності, проявам аморальності та бездуховності;
- дотримуватись традицій Коледжу і примножувати їх.

ХІІІ. Розвиток матеріально-технічної бази Коледжу

Мета:

- зміцнення матеріально-технічної бази Коледжу, що уможливить здійснення освітньої, наукової, науково-дослідницької, комунікативної, господарської та соціальної функцій вищого навчального закладу на рівні державних вимог.

Завдання:

- здійснювати ремонти навчальних аудиторій, лабораторій, мистецького центру, гуртожитків;
- запроваджувати енергозберігаючі технології (заміна вікон, установка індивідуальних теплових вузлів, утеплення фасадів тощо);
- удосконалити соціально-побутові умови проживання здобувачів освіти у гуртожитках: здійснити їхні капітальні ремонти, побудувати тепlopункти для забезпечення мешканців гарячим водопостачанням;
- оновити та вдосконалити технологічне та технічне забезпечення функціонування інформаційної інфраструктури Коледжу, організації освітнього процесу та наукових досліджень;
- продовжити обладнання навчальних аудиторій Коледжу сучасною технікою, зокрема й мультимедійною з можливістю режиму телеконференцій;
- модернізувати лабораторну базу освітнього процесу та педагогічних наукових досліджень;

– удосконалити матеріально-технічне забезпечення спортивних об'єктів Коледжу та об'єктів соціально-культурного призначення;

– створити редакційно-видавничий відділ з надання послуг щодо редагування, макетування, підготовки до опублікування та друку наукової та навчально-методичної продукції викладачів Коледжу;

– створити умови для безперешкодного пересування територією коледжу осіб з обмеженими можливостями, облаштувати навчальні корпуси, аудиторії спеціальним пристосуванням, забезпечити необхідним допоміжним навчальним обладнанням;

– залучати до модернізації матеріально-технічної бази Коледжу додаткові джерела фінансування: кошти від виконання програм наукових досліджень та науково-дослідницьких робіт, регіональних та міжнародних проєктів, інвесторів, спонсорів тощо.

Концепція стратегічного розвитку Коледжу реалізується системою управлінських рішень, що ґрунтуються на цільових програмах закладу освіти та його структурних підрозділів, які конкретизуються в щорічних планах роботи.

Розглянуто та ухвалено конференцією трудового колективу ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (протокол № 6 від « 27 » грудня 2022 р.)